

Gmina Tyczyn

Nr 11 (431)
1.06. - 14.06.2008

Cena 1,00 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Biała Borek Stary Budziwój Hermanowa Kielnarowa Matysówka Tyczyn

Matka Boża Studziańska

Studzianka w Hermanowej słynie z czystego powietrza i zdrowej wody. Nad źródłem znajduje się kaplica, a w niej obraz Matki Bożej Studziańskiej. Jest to wspaniałe miejsce do odpoczynku, ale też do refleksji i modlitwy.

Dzisiaj bardzo trudno jest określić jakie były początki Studzianki - kaplicy obok źródła o uzdrawiającej mocy, które tryska w hermanowskim lesie. Ks. **Franciszek Malak** - rodak z Hermanowej - w książce pt. „Dzieje parafii

« Obecny wygląd kapliczki w Studziance

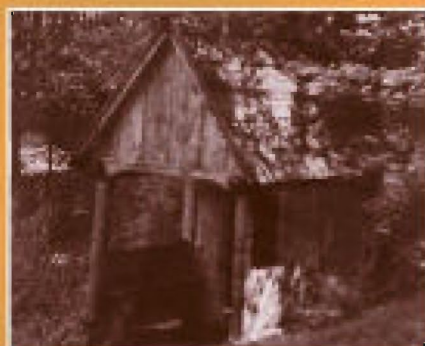
Tyczyn” sugeruje, że miejsce to mogło być przedmiotem pradawnego kultu jeszcze przed przyjęciem przez Polskę chrześcijaństwa. Pisze on: „Studzianka leży w zagłębieniu, na uboczu i kojarzy się jakby z wejściem do podziemia. Może tu czczono zmarłych lub miejsca podziemne? Kościół wiedział,

jak silna jest tradycja wieków, dlatego w takich miejscach stawiał świątynie chrześcijańskie. Podobny początek mogła mieć kapliczka w Studziance”.

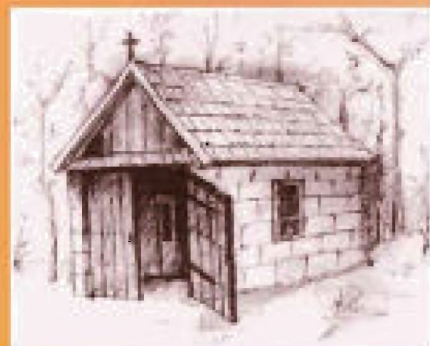
Najstarszym przekazem historycznym o źródle jest wzmianka dotycząca lokalizacji klasztorów dominikanów w Borku Starym i bernardy-

nów w Rzeszowie. Ale najczęściej na temat źródła i kaplicy mówią liczne przekazy ustne. Najbardziej prawdopodobnym wydaje się być podanie mówiące o cudownym ocaleniu mieszkańców Gradkowca przed najazdem tatarskim. Taką hipotezę może potwierdzić

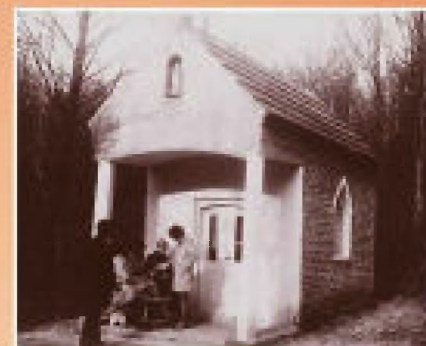
Ciąg dalszy na stronie 2, 19 i 20

Drewniana kapliczka istniała już od 1860 r. - zdj. przed rokiem 1947

Kapliczka po remoncie (1947 r.)

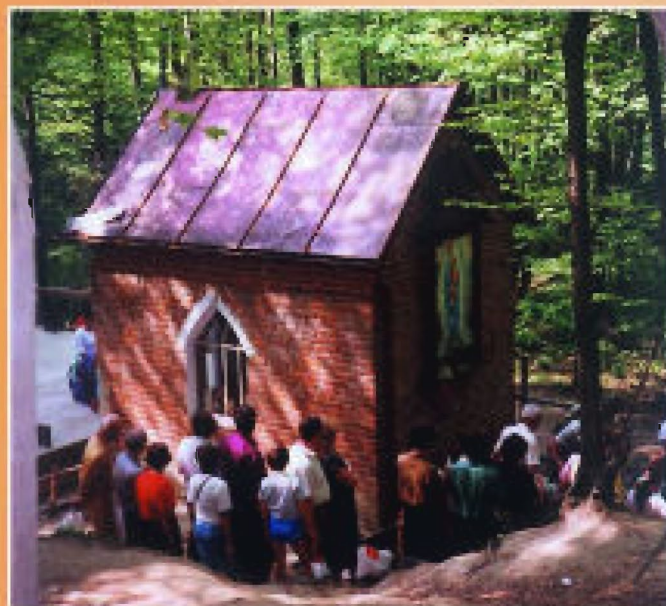
Wygląd kapliczki po kolejnym remoncie w 1964 r.

Matka Boża Studziańska

Ciąg dalszy ze strony 1

znajdujący się w kaplicy obraz. Przedstawia on wieśniaka w dziękczynnej pozie przed Matką Bożą, zaś anioł z nieba gasi pożar. Zgodnie z wielowiekową tradycją fundator obrazu umieszczał na nim swoją podobiznę. Należy przypuszczać, że to prosty lud wiejski doznał tu szczególnej łaski i cudownej opieki Matki Bożej. I od tego wydarzenia miejsce to nabrało wyjątkowego znaczenia. Czy tym wydarzeniem było cudowne ocalenie przed Tatarami? Odpowiedzi raczej nie poznamy, ale pewne jest jedno: od niepamiętnych czasów przybywali tu ze wszystkich stron liczni pielgrzymi ze względu na uzdrawiającą moc wody.

Pierwsza kaplica, jaką zapamiętali najstarsi mieszkańcy - m.in. **Karolina Cisło** i **Katarzyna Baran**, które jako dzieci często pasaly krowy pod lasem i wskazywały drogę wędrującym do Studzianki - istniała już ok. 1860 r. Była to niewielkich rozmiarów drewniana budowla. W jej wnętrzu znajdowała się cembrowina, w której lustro wody

Rok 1979. Wschodnia część kaplicy ze źródłem

równało się z poziomem ziemi. Nadmiar wody wypływał drewnianą rynienką na zewnątrz, gdzie tworzyło się jezioro. Ludzie obmywali w nim twarz oraz moczyli chore nogi, a jezioro czyścił **Paweł Burowiec**.

Wewnątrz kaplica pomalowana była na niebiesko i w złote gwiazdy. Na ścianach zewnętrznych widniało wiele, powycinanych scyzorykiem, dat oraz nazwisk - być może uzdrowionych ludzi. Natomiast obraz Matki Bożej znajdował się na małej półce, tuż nad wodą. **Zofia Skowrońska** pamięta, że przed wojną poświęcił go ks. **Wolski** w kościele w Tyczynie. Ciekawostką jest to, że już w pierwszej kaplicy ludzie ustawiali obok obrazu wieczną lampkę wykonaną z pierwszego wyrobu masła, jako dziękczynienie za „żywicielkę rodziny”.

Konieczne prace remontowe przy kaplicy wykonywał **Jan Bomba**. Mimo to z upływem czasu ulegała ona stopniowemu zniszczeniu. Po II wojnie światowej w 1947 r. dzieła odbudowy Studzianki podjął się **Tomasz Żurad** z Zalesia

Rok 1971. Święcenie pokarmów przez ks. Stanisława Śmieżka

Hermanowskiego. Mieszkańcy tę inicjatywę przyjęli z wielkim entuzjazmem - w ten sposób pragnęli podziękować Bogu i Matce Bożej za szczęśliwe przeżycie zawieruchy II wojny światowej. **Tomasz Żurad** wraz z **Tadeuszem Piekiełkiem** organizowali festyny, z których dochód przeznaczano na budowę Studzianki. **Ludwika Dziopak**, **Adolfa Fornal** i **Helena Borowiec** zbierały pieniądze po domach. Pustaki betonowe robiono ręcznie. Wiele materiałów dostarczył **Marcin Lasota** z rozebranej kamienicy w Rzeszowie. Robót murarskich podjął się **Edward Konkol** z Hermanowej. W tym czasie **Tomasz Żurad** przekazał do odmalowania obraz, którego bezinteresownie dokonała **Leokadia Angierman**.

Odbudowaną kaplicę i odnowiony obraz uroczystie poświęcił we wrześniu 1941 r. ks. **Cyran**. Od tego czasu w Studziance w Wielką Sobotę odbywało się poświęcenie pokarmów. Bardzo wiele osób (nawet z dalekich stron) gromadziło się tutaj również w Wielką Niedzielę i Poniedziałek Wielkanocny. Wszyscy zaopatrywali się w wodę, która służyła im jako lekarstwo przez cały rok. Poza tym mieszkańcy gromadzili się przy kapliczce na nabożeństwa

Ciąg dalszy na stronie 19

25 czerwca 1995 r. Uroczyste poświęcenie w Studziance, przebudowanej jako wotum dziękczynne za 10-lecie parafii w Hermanowej, której dokonał ks. bp Kazimierz Górny

Leśne rozmyślania przy Studziance w Przylasku

*Bądź błogosławion Ojczy za smutek anioła,
za walkę pieśni z kłamstwem, bój natchnionej duszy
- i miłość Słowa zniwecz w nas i polam,
i kształt, co jako człowiek głupi się napuszyl.*
Magnificat, Jan Paweł II

A jeśli Ciebie wymyślono tak jak Ty wymyśliłeś mnie
według kanonu jednoczesnych prawd i nieprawd
albo prawd niepojętych kluczających
po obrzeżach niepokornego rozumu
w leśnej kaplicy gdzie pot religijnej ekstazy
skrapla się na szkle cudownego obrazu,
gdzie od setek lat błagania zamieniają się w kwiaty,
a źródłana woda staje się wodą życia
choć podobno nie ma już zdrowotnych minerałów
i cieknie z wygodnej baterii
nie dostrzegam nieba w majestacie koron starych drzew
nie ma światła w pierzastych paprociach szczęścia
w trelach ptaków i owadów zastyga mroczna niepewność
głębiej wnिकam w Poncjusza Piłata

pod cierniowym głogiem sen wieczny śni mały ptaszek
różaniec w moich dłoniach agresywnie kolczastością
zimny wiatr wieje nie wiadomo skąd

- Panie
jeśli nawet oboje jesteśmy wymyśleni w nieruchomej
chwili pędzącego czasu
a ja niepotrzebnie drażnię kolanami trawę
kaleczę palce kolcami różańca w podróży
po horyzont wątpliwości
bądź ze mną *I choćbym szedł ciemną doliną*
zła się nie ulękę bo Ty jesteś ze mną
spłyn wybaczeniem na Piłata i jego naśladowców
którzy nie rozumieją co jest najważniejsze
i na mnie

wiatr traci oddech dach kapliczki rozlata się słońcem
różańcowe paciorki nabierają krągłości ptaki wyśpiewują
Magnificat

świat aż pęcznieje obecnością Boga
bo ty jesteś ze mną...
właśnie tutaj przy Studziance w Przylasku.

Alina Mendrala

Pani Sołtys wsi Hermanowa - **Marcie Leniart** za
wielkie starania o środki i renowację pomnika Grunwaldu
oraz zorganizowanie uroczystości poświęcenia i nabożeństwa
majowego gorące i serdeczne podziękowania składają
Mieszkańcy Hermanowej Dolnej

AKTUALNOŚCI

Dni Tyczyna

1.06.-08.06.2008r.

1.06.2008. Park w Tyczynie

godz. 15.00

- „Wielki Jarmark Historyczny” z udziałem rycerzy, wojów,
flisaków, retmanów, szalamanetek, dam dworu,
- pokazy walk, rzemiosła, dawnej muzyki, kuchni.

godz. 16.00

- widowisko teatralne dla dzieci „Opowieść o królu Janie
i dzielnym rycerzu herbu Poraj, który uratował księżniczkę
Amelię”,
- zabawy, konkursy z nagrodami,
- okolicznościowe widowisko z okazji 640-lecia Tyczyna,
- Rewia Viva Miraż.

4.06.2008. sala widowiskowa MGOK

godz. 10.00

- II Gminny Festiwal Piosenki Dziecięcej
„Z piosenką za pan brat”.

5.06.2008. sala widowiskowa MGOK

godz. 17.00

- „Tyczyn w dawnej fotografii” - otwarcie wystawy Zdzisława
Baniaka,
- promocja albumów:
* „Ziemia Tyczyńska i okolice w starej fotografii”,
* „Ziemia Tyczyńska z bliska i z daleka”.

08.06.2008. Park w Tyczynie

godz. 15.00

- konfrontacje Orkiestr Dętych.

godz. 18.00

- występy dziecięcych zespołów tanecznych i wokalnych
Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Tyczynie.

godz. 19.00

- koncert Andrzeja Cierniewskiego.

godz. 20.30

- zabawa z zespołem REWERS.

Zapraszamy

Organizatorzy:

Burmistrz Tyczyna
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury
w Tyczynie
Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna
w Tyczynie

Budziwój Konkurs piosenki żołnierskiej

6 maja br. w Domu Ludowym w Budziwoju odbył się Gminny Konkurs Piosenki Żołnierskiej. W konkursie wzięło udział 59 uczniów szkół podstawowych z Gminy Tyczyn, prezentując się jako soliści i zespoły. Konkurs odbył się z podziałem na dwie kat. wiekowe, tj. klasy I-III oraz klasy IV-VI.

Uczestnicy z dużym zaangażowaniem wykonywali prezentowane pieśni. Wiele pracy włożyli w interpretację, zachowanie odpowiedniej postawy podczas śpiewania, a nawet stosowny do repertuaru strój i choreografię.

Na wstępie imprezy zabrzmiała pieśń „Czerwone maki na Monte Cassino” wykonana przez pana **Piotra Puc**, laureata wielu konkursów piosenki żołnierskiej. Pan Puc w dalszej części konkursu zasiadł w jury wraz z innymi nauczycielami z poszczególnych szkół.

Konkurs rozpoczął pan Piotr Puc pieśnią „Czerwone maki na Monte Cassino”

Podczas konkursu zostało wykonanych 26 piosenek, które jury oceniło i wyłoniło laureatów:

w kat.i solistów klas I-III:

I miejsce zajęła **Justyna Bomba** z Budziwoja,

II m. **Patrycja Kalandyk** z Hermanowej,

III miejsce **Kamila Jaworska** z Budziwoja,

w kat. zespołów klas I-III:

I m. **Maciej Kusy, Adrian Drażek, Jolanta Maruszak**
i **Patrycja Jurek** (SP Tyczyn);

Prezentacja repertuaru przez uczestników konkursu

II m. **Patrycja Kalandyk, Magdalena Grędyśa, Anna Ziaja**
i **Elena Kopaczyńska** (SP Hermanowa);

III m. **Julia Trojanowska** i **Patrycja Piekarcz** (SP Budziwój);

w kat. solistów klas IV-VI:

I m. **Karolina Niechorz** z Hermanowej,

II m. **Joanna Książek** z Białej,

III m. **Monika Rzeszutko** z Budziwoja,

Wręczenie nagród laureatom konkursu

w kat. zespołów klas IV-VI:

I m. **Weronika Brzęk, Agata Bajor, Sylwia Skomra, i Klaudia Patalska** (SP Tyczyn);

II m. **Aleksandra Jurek** i **Diana Skoczylas** (SP Budziwój)

III m. **Magdalena Pluta, Agnieszka Trzyna, Joanna Cyzio**
i **Paulina Jaworska** (SP Borek Stary).

Ponadto jury przyznało wyróżnienia dla **Anety Krzanowskiej** z Borku Starego oraz dla **Dominiki Pawłowskiej** i **Dominiki Jaworskiej** z Budziwoja.

Zwycięzcy konkursu oraz pozostali uczestnicy otrzymali nagrody i pamiątkowe dyplomy.

Organizatorzy konkursu składają serdeczne podziękowania **Radzie Rodziców** przy Szkole Podstawowej w Budziwoju za pomoc finansową w zakupieniu nagród, panu **Kazimierzowi Myrdzie** za ufundowanie poczęstunku dla uczestników konkursu, a także pani **Marcie Głodowskiej** za życzliwą pomoc w zorganizowaniu imprezy.

Elżbieta Kwolek

Taaaaka ryba!!!

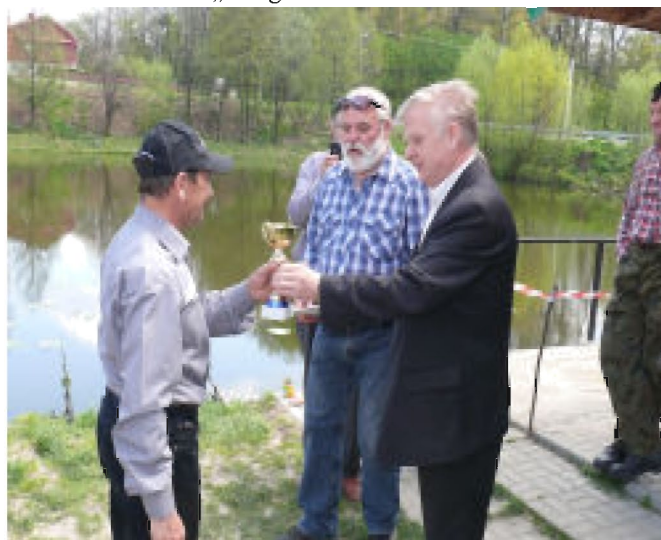
Wędkarze Koła Nr 31 „Strug” w Tyczynie przywitani nowym sezonem wędkarskim wspólną pracą nad uporządkowaniem stawów PZW przy ulicy Stawowej w Tyczynie. Prace te polegały na oczyszczaniu stawów z zanieczyszczeń po zimie.

Zarząd tyczyńskiego Koła składa serdeczne podziękowania wędkarzom, którzy brali udział w pracach porządkowych. Natomiast oficjalne otwarcie sezonu 2008 nastąpiło dnia 27 kwietnia br. zawodami wędkarskimi na stawach w Tyczynie. Zawody rozpoczęły się o godz. 9.00 i trwały do godz. 12.00. Zwycięzcą zawodów został Pan **Zdzisław Grzebyk** łowiąc przepiękną urodę karpia pełnołuskiego o wadze 5,90 kg. Po zważeniu oraz krótkiej sesji zdjęciowej karp odzyskał wolność jak również wszystkie ryby złowione podczas zawodów.

Puchar za zdobycie pierwszego miejsca wręczyli Pan **Kazimierz Szczepański** - Burmistrz Tyczyna oraz **Jan Siwy** - Prezes Koła Nr 31 „Strug”.

Po zakończeniu zawodów wszyscy wędkarze udali się na skromny poczęstunek, który wieńczył zawody wędkarskie.

Koło Nr 31 „Strug” w Tyczynie ma przyjemność poinformować i jednocześnie zaprosić na coroczny piknik, który odbędzie się dnia 1 czerwca 2008 r. (niedziela) z okazji Dnia Dziecka. Będzie to piknik połączony z zawodami wędkarskimi dla najmłodszych. Wszystkich chętnych serdecznie zapraszamy.

Dariusz Niedźwiecki

Uwielbienie Bożego Ciała

To jest ten dzień jedyny w roku!
Kiedy opuszczasz Jezu schronienie
swe,
wychodzisz z nami na nasze drogi
i błogosławić naszym dziełom chcesz.

Chcemy dziś wielbić Tve najświętsze
ciało,
zaśpiewać Jemu uwielbienia pieśń,
wdzięcznością przepelnione serca
nasze,
należną Tobie chcą złożyć cześć.

Słońce swym blaskiem Twą
monstrancję pieści
i uświęcone promienie rozlewa wokół,
święteczny nastrój udziela się
zebranym
Twoja obecność budzi radość i pokój.

Ołtarze toną w powodzi kwiatów,
które z radości drżą gdy się do nich
zbliżasz,
należne miejsce wśród nich zajmujesz
gdy swój majestat Boże
do stworzenia znizasz.

W wiosennym powiewie świece
migocą,
kadzidła wonią upajają Cię Jezu swą
zebrani Cię wielbią pieśnią ochoczo,
pragną się nacieszyć obecnością Twą.

Nasze domostwa błogosław dziś
Panie,
obejmij wszystkowiedzącym wzrokiem je,
wybierz sobie wśród nich najmiłsze
mieszkanie
to, w którym najgoręcej kochają Cię.

Danuta Jopek

Uwaga czytelnicy!

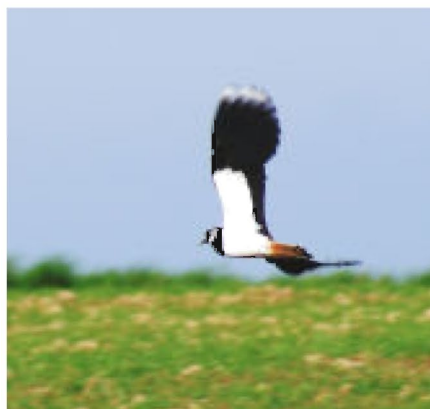
Następny numer „Głosu Tyczyzna”
ukaze się z datą
15 czerwca 2008 r.
Termin składania tekstów na
dyskietce lub CD upływa
9 czerwca 2008 r.
Zdjęcia mile widziane.

Przyrodnicze ciekawostki Skrzydłata wiosna

Upragniona wiosna nareszcie wkroczyła do naszych lasów i ogrodów. Osnuła łąki piękną szatą barwnych roślin i jak dyrygent wielkiej orkiestry ptaków nakazała im śpiewać co tchu. Wiosna przyniosła ze sobą swe radości i rozterki, których jak na razie wiele sądząc po deszczowych i nieraz chłodnawych dniach. Mimo to każdy z nas czekał na nią z wielką niecierpliwością.

W świecie ptaków jak zwykle poruszenie. Większość z nich już dawno uporała się z budową misternego gniazda, innym nawet nie chciało się tego robić, wyścielając jedynie małe zagłębienie w ziemi kilkoma żdźbłami traw. Wyklute już pisklaki oczywiście nie „dają żyć” rodzicom, którzy w pocie czoła szukają smacznej zdobyczy.

Wiosna to okres kiedy możemy bardzo wnikliwie przypatrzeć się życiu ptaków. Ich zadziwiające nieraz zwyczaje lęgowe i zachowania godowe mogą wprowadzić nas w zdumienie, jeśli oczywiście wykażemy się odrobiną chęci i cierpliwości. Warto zaznaczyć, że sama wycieczka do parku może obfitować w ciekawe obserwacje. Wiele ptaków, np. zięby prowadzą jeszcze teraz intensywne starcia i walki o terytorium. Gawrony dla przykładu doczekały się już piskląt. Niewielu z nas wie, że życie ptaków w kolonii gniazd jest bardzo zaskakujące. Relacje pomiędzy sąsiadami nie zawsze są dobre, wręcz często dorosłe ptaki porywają pisklęta swoich sąsiadów, by móc nakarmić nimi swoje potomstwo. Gdy wybierzemy się na łąkę również i tu dostrzeżemy bogactwo przyrodnicze. Czy ktoś z Państwa widział kiedyś toki czajki, zawisanie w powietrzu myszołowa wypatrującego pokarm czy też inne, bardzo ciekawe ptasie zwyczaje? Zachęcam do wypraw na łono natury. Ułatwie-

Czajka w locie

Skryty mieszkaniec łąk - świerszczak

niem może być wiele szlaków i ścieżek śródpolnych i leśnych. Nasza piękna gmina oferuje wiele szlaków, którymi możemy obejść niejedno, często cenne siedlisko przyrodnicze naszych okolic. Zachęcam również do odwiedzenia miejsc, które w skali naszego regionu powinny zasługiwać na ochronę i uwagę lokalnych władz, jak np. Przylasek, Potoki Tyczyńskie, łąki w Borku Starym i wiele innych.

Na koniec chciałbym przekazać Państwu pewną istotną wskazówkę dotyczącą szczególnie obecnej pory roku. Jak wiemy wiele ptaków wyprowadza już lęgi, wyrosnięte pisklaki bardzo często przesiadują w przedziwnych miejscach czekając na pokarm od rodziców. Są już podlotami, lecz o aktywnym locie nie ma jeszcze mowy. Zapewne wielu z Państwa spotkało się z sytuacją znalezienia podłota w nietypowym miejscu (droga, chodnik itp. itd.). Wywołało to chęć pomocy, która w wielu przypadkach kończy się tragicznie dla ptaka. Chciałbym zaangażować o to, aby nie zabierać podlotów do domu. Owszem możemy im pomóc, jeśli wiemy, że faktycznie ptakowi grozi niebezpieczeństwo (koty i psy, samochody, przechodnie itp.). Pomoc może polegać jedynie na umieszczeniu takiego „nieszczęśliwca” na niskiej gałęzi, gdzie będzie bezpieczny. Może to być również jakaś konstrukcja, która zapewni ptakowi bezpieczeństwo. Najlepiej rozglądnać się w takiej sytuacji dookoła. Łatwo możemy zorientować się, czy w pobliżu są wyraźnie zaniepokojeni rodzice podłota. Miejmy wyrozumiałość dla tych niewinnych stworzeń. Docierały do mnie informacje o bestialskim traktowaniu podlotów gawrona czy młodych sów uszatek w parku. Bądźmy ludźmi. To przede wszystkim od nas zależy, w jakim stanie przyroda przetrwa pokolenia!

Rafał Salach

Międzyszkolny Turniej Wiedzy o Bezpieczeństwie Ruchu Drogowego

3 kwietnia br. w Szkole Podstawowej w Tyczynie odbył się Międzyszkolny Turniej Wiedzy o Bezpieczeństwie Ruchu Drogowego. Celem turnieju było podnoszenie kultury motoryzacyjnej społeczeństwa i działanie na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego. Organizatorami turnieju była Policja i Polski Związek Motorowy.

Uczestniczyli w nim uczniowie klas V-VI szkół podstawowych z Białej, Hermanowej, Kielnarowej, Matysówki i Tyczyna. Zawodnicy rozwiązywali test (czas trwania: 40 min.) i wykonywali jazdę sprawnościową po torze przeszkód (ślalom z ograniczeniem, równoważnia, korytarz z długich desek, leżka, ogranicznik do zatrzymania w miejscu). Test najlepiej rozwiązali zawodnicy z Tyczyna: **Grzegorz Sowa, Piotr Rzepka i Jakub Tadla**. Zdobyli łącznie 47 punktów. Natomiast na torze przeszkód najlepiej współpracowali zawodnicy z Kielnarowej: **D. Kuc, B. Książek, M. Zawilo**. W klasyfikacji ogólnej I miejsce zajęli zawodnicy z Tyczyna i oni pojadą na powiatowe eliminacje.

Danuta Tadla

Przyrzekamy, że będziemy szanować książki

W maju tradycyjnie obchodzony jest Dzień Bibliotekarza i Bibliotek. To święto w tym roku staraliśmy się spędzić wspólnie ze swoimi nowymi czytelnikami, podczas najważniejszej dla bibliotekarzy imprezy - pasowaniu na czytelnika. Ten pomysł udało nam się zrealizować dzięki przychylności wychowawców klas pierwszych ze szkół podstawowych w Borku Starym, Kielnarowej i Hermanowej (Anna Filip, Andrzej Taras i Marta Rzućek). Pasowania na czytelnika odbywały się w różnych terminach w naszych filiach bibliotecznych, w miejscowościach, które wcześniej wymieniłam, rolę gospodyń pełniły panie bibliotekarki: Stanisława Paluch, Helena Paluch i Grażyna Szura.

„My, uczniowie klasy pierwszej przyrzekamy, że będziemy szanować książki...”. Tymi słowami rozpoczęła się uroczysta przysięga, którą składali uczniowie. Zanim jednak do tego doszło, pierwszaki musiały udowodnić, że będą dobrymi czytelnikami. W tym celu zaprosiliśmy ich do udziału w konkursie. Wcześniej przygotowaliśmy pytania konkursowe miały sprawdzić, czy dzieci wiedzą, jak korzystać z księgozbioru, jak należy zachować się w bibliotece oraz czy potrafią obchodzić się z książką. Ponieważ dzieci świetnie sobie poradziły,

Dzieci ze SP w Hermanowej

Dzieci ze SP w Kielnarowej

Dzieci ze SP w Borku Starym

czekała je nagroda w postaci słodyczy, przed tym jednak odbywało się uroczyste pasowanie i przyjęcie w poczet naszych czytelników. Każdy nowo pasowany czytelnik otrzymał książeczkę i okolicznościowy dyplom. Na spotkaniach tych nie mogło się obyć bez głośnego czytania, tutaj pomocą służyły instruktorki z Domów Ludowych (Barbara Mroczyka i Dorota Ząbek). Naszych nowych czytelników prezentujemy na zdjęciach.

Alicja Kustra - dyrektor MiGBP w Tyczynie

Dom zamiast magazynu - to możliwe

Budynek gospodarczy można zaadaptować na cele mieszkalne. Wymaga to nie tylko nakładów finansowych, ale i załatwienia formalności budowlanych.

Jednym ze sposobów na zdobycie dachu nad głową jest przystosowanie budynku gospodarczego. Prawo budowlane zezwala wprawdzie na korzystanie z budynków i lokali tylko zgodnie z ich przeznaczeniem, ale jednocześnie przewiduje możliwość zmiany sposobu użytkowania (pozwala na to art.71). Należy tylko dokonać zgłoszenia u starosty. Przepis ten nie będzie miał jednak zastosowania do adaptacji budynku gospodarczego na dom. Wymaga ona bowiem prac budowlanych, które przepisy traktują jak przebudowę.

Bez pozwolenia ani rusz

Przebudowa to zmiana parametrów użytkowych lub technicznych obiektu, z wyjątkiem: kubatury, powierzchni zabudowy, wysokości, długości, szerokości bądź liczby kondygnacji (art.3 pkt 7a prawa budowlanego). Na ogół budynek gospodarczy nie ma większości mediów, trzeba więc je doprowadzić, a także wymienić okna, urządzić kuchnię, łazienkę, zadbać o wentylację. A to jest już przebudowa, do której przepisy wymagają pozwolenia na budowę, a nie zgłoszenia.

Osoba, która ubiega się o pozwolenie, składa wniosek razem z kompletem dokumentów do starosty.

Starosta ma 65 dni na wydanie pozwolenia na budowę. Bywa z tym różnie. Często, zanim je wyda, musi zasięgnąć opinii różnych instytucji. W takiej sytuacji żadne starostwo nie jest w stanie dotrzymać tego terminu.

Gdy jednak planowana jest adaptacja budynku gospodarczego, takie konsultacje najczęściej nie są potrzebne. Dlatego nie powinno być raczej problemu z dotrzymaniem terminu.

Od planującego przebudowę zależy, kiedy ją rozpocznie. Najwcześniej może to zrobić w ciągu 14 dni od wydania pozwolenia. Nie powinien też zapomnieć o zawiadomieniu powiatowego inspektora nadzoru budowlanego, że zamierza rozpocząć prace budowlane, następnie musi odczekać siedem dni, a po ich upływie ruszyć z robotami.

Takie prace wymagają zatrudnienia kierownika budowy (oświadczenie

kierownika dołącza się do zawiadomienia o rozpoczęciu robót). Jeżeli adaptacja nie wymaga skomplikowanych prac, można wystąpić do starosty o zwolnienie z obowiązku zatrudnienia kierownika.

Tam, gdzie nie ma planu

Jeżeli planowana jest adaptacja budynku gospodarczego na mieszkanie na terenie pozbawionym planu, niezbędna będzie jeszcze decyzja ustalająca warunki zabudowy.

Wniosek o wydanie decyzji składa się do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Zostanie wydana tylko po spełnieniu łącznie warunków, o których mówi art. 61 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zgodnie z nimi działka musi mieć dostęp do drogi publicznej, a istniejące uzbrojenie terenu musi wystarczyć do zaadaptowania budynku na cele mieszkalne. Gdy uzbrojenia nie ma, inwestor musi sam o nie zadbać lub też wykazać się umową z przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym lub zakładami energetycznymi, że to one wykonają uzbrojenie.

Przy ustaleniu warunków zabudowy przepisy każą zwracać też uwagę na dobre sąsiedztwo. Działkę można zabudować tylko wtedy, gdy w sąsiedztwie jest chociaż jedna podobnie zabudowana działka. Przy adaptacji istniejącego już budynku nie przywiązuje się już tak dużej wagi do dobrego sąsiedztwa.

Trzeba jednak pamiętać, że jeżeli adaptowany budynek znajduje się np. na terenie typowo przemysłowym, a w pobliżu nikt nie mieszka, to gmina może odmówić wydania decyzji o warunkach zabudowy.

Zakończenie adaptacji

Kiedy dom jest gotowy, pozostają jeszcze formalności końcowe. Najczęściej wystarczy, że kierownik budowy dokona wpisu do dziennika budowy o zakończeniu robót.

Może być jednak i tak, że budynek został dodatkowo rozbudowany, np. o ganek lub wiatrołap. Wówczas niezbędne będzie zawiadomienie o zakończeniu budowy. Zawiadamia się nie starostę, lecz powiatowy nadzór budowlany. Inspektor bada jedynie złożoną przez inwestora dokumentację i jeśli uzna ją za prawidłową, bez przeprowadzenia kontroli na budowie, milcząco, zgadza się na rozpoczęcie użytkowania obiektu. Trzeba jednak odczekać 21 dni.

Zanim otrzymamy pozwolenie budowlane

Musimy przygotować:

- > wniosek o pozwolenie na budowę,
- > cztery egzemplarze projektu budowlanego,
- > oświadczenie o prawie do dysponowania terenem,
- > gdy nie ma planu - decyzję o warunkach zabudowy, (gdy jest plan - wyrys i wypis nie jest potrzebny).

Wzory wniosku o pozwolenie na budowę, oświadczenia o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz decyzji o pozwoleniu na budowę zawiera rozporządzenie ministra infrastruktury z 23 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 120, poz. 1127 z późn. zm.).

Do zawiadomienia o zakończeniu budowy należy dołączyć dziennik budowy, oświadczenie kierownika budowy o zgodności wykonania z projektem budowlanym, warunkami pozwolenia na budowę i obowiązującymi przepisami oraz o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku terenu budowy. Potrzebne też będzie oświadczenie o właściwym zagospodarowaniu terenów przyległych (jeśli eksploatacja obiektu jest od tego uzależniona), protokoły badań i sprawozdań (chodzi o przyłączenie mediów) oraz geodezyjna inwentaryzacja powykonawcza.

„Gazeta Prawna” z 24-25 maja 2008 r.

Informujemy, że uchwałą Rady Miejskiej

Urząd Gminy i Miasta w Tyczynie zmienił nazwę na

Urząd Miejski w Tyczynie

Burmistrz Gminy przyjął nazwę **Burmistrz Tyczyna**

Zmiany te wynikają z przepisów samorządowych, stanowiących podstawę prawną do przyjęcia nowego nazewnictwa. Korespondencję do Urzędu prosimy kierować na adres:

Urząd Miejski w Tyczynie
ul. Rynek 18 36-020 Tyczyn

Burmistrz Tyczyna
ul. Rynek 18 36-020 Tyczyn

Wakacje z ZHP

Hufiec Ziemi Rzeszowskiej zaprasza dzieci i młodzież z gminy Tyczyn na letni wypoczynek Kolonia w Ustce

Ustka - Ośrodek wczasowy „Maja”
Koszt kolonii: 1100 zł
Terminy: 27.07 - 10.08.2008 r.
09.08 - 23.08.2008 r.

Obóz młodzieżowy w Bulgarii
Sveti Vlas - Hotel Grand Polonia
Koszt obozu: 1350 zł
Terminy: 27.06 - 09.07.2008 r.
7.07 - 19.07.2008 r.
17.07 - 29.07.2008 r.
27.07 - 08.08.2008 r.
6.08 - 18.08.2008 r.

Kolonia letnia Harasiuki-Łazory nad Tanwią
Łazory - ośrodek ZHP Hufca Ziemi Rzeszowskiej
Koszt kolonii: 650 zł
Terminy: 28.06 - 12.07.2008 r.
12.07 - 26.07.2008 r.
26.07 - 09.08.2008 r.
9.08 - 23.08.2008 r.

Obóz harcerski w Wiselce koło Międzyzdrojów
Wiselka - Ośrodek Harcerski Hufca Przeworski
Koszt obozu: 750 zł
Termin: 21.06 - 05.07.2008 r.

Szczegółowe informacje: ZHP Hufiec Ziemi Rzeszowskiej, Rzeszów, ul. Hetmańska 9, tel. 017 8536028, 605571722
e-mail: hufiec@ziemiarzeszowska.zhp.pl
www.ziemiarzeszowska.zhp.pl

Dyżur Przewodniczącego Rady Miejskiej Edmunda Kalandyka

odbywa się w każdy
pierwszy wtorek miesiąca
w godz. 9.00-11.00, pok. 26.

Najbliższy dyżur 3 czerwca 2008 r.

**Burmistrz Tyczyna
Kazimierz Szczepański**
przyjmuje mieszkańców gminy
i interesantów
w każdy poniedziałek
w godz. 8.00-15.00 (I piętro)

Oferta edukacyjna na rok szkolny 2008/2009

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE z elementami edukacji ogólnopolicyjnej we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Rzeszowie:

* z rozszerzonym programem nauczania:
- języka angielskiego,
- informatyki,
- wiedzy o społeczeństwie,
- historii,
- geografii,
* realizacja zajęć wg planu liceum ogólnokształcącego uzupełnionego o przedmioty z zakresu kształcenia ogólnopolicyjnego,
* przygotowanie policyjne obejmuje treści uwzględniające m.in.: prewencję, organizację policji, prawo wykroczeń, prawo karne, zasady ruchu drogowego, podstawy samoobrony, stosowanie środków przymusu bezpośredniego, zasady posługiwania się bronią palną, zasady postępowania dochozdeniowego itp.,
* zajęcia z edukacji ogólnopolicyjnej prowadzone przez pracowników Komendy Wojewódzkiej Policji,
* program obejmuje również zajęcia praktyczne w ośrodkach szkolenia policji,
* programy nauczania przedmiotów ogólnokształcących wzbogacone o dodatkowe treści związane z charakterem klasy w ramach przygotowania ogólnopolicyjnego,
* uczniowie realizują dodatkowe zajęcia sportowe w formie zajęć pozalekcyjnych i obozów sportowych (m.in. sztuki walki, pływanie, narciarstwo),
* szkoła przygotowuje do dalszego kształcenia w zawodach związanych z funkcjonowaniem służb wewnętrznych.

Dzielnicowi w gminie Tyczyn

Tyczyn - Jacek Bury
Hermań - Budziwój
- Radosław Pociask
Biała - Matysówka
- Maciej Chudzikiewicz
Borek Stary - Kielnarowa
- Krzysztofa Ciurysek-Fryc

Kryteria przyjęć

Maksymalnie 200 punktów, w tym:
* 100 punktów za egzamin gimnazjalny,
* 80 punktów za świadectwo - na sumę składają się punkty za oceny z 4 przedmiotów wskazanych (podanych w informatoryzu przy każdym kierunku),
* 20 punktów za osiągnięcia - na sumę składają się punkty za świadectwo z wyróżnieniem i ocena wzorowa lub bardzo dobra z zachowania, udział w olimpiadach, konkursach i zawodach sportowych.

Przedmioty punktowane

- język polski,
- język angielski lub język niemiecki,
- wiedza o społeczeństwie, historia
lub geografia,
- wychowanie fizyczne,

Skala punktowa

Ocena	Liczba punktów
Celujący	20
Bardzo dobry	16
Dobry	12
Dostateczny	8

Wymagane dokumenty:

- 1) podanie o przyjęcie do szkoły (formularze do pobrania w sekretariacie Zespołu Szkół lub na stronie internetowej www.zs-tyczyn.szkoły.itl.pl), termin składania: do 30 maja 2008 r. (osobiście, faxem, listownie lub pocztą elektroniczną),
 - 2) świadectwo ukończenia gimnazjum (kopia),
 - 3) zaświadczenie o wynikach egzaminu gimnazjalnego (kopia),
 - 4) dwie fotografie,
 - 5) odpis skróconego aktu urodzenia (kopia)
- Termin składania dokumentów (pkt. 2-5):
do 24 czerwca 2008 r.

ZESPÓŁ SZKÓŁ w TYCZYŃNIE

ul. Grunwaldzka 25
tel/fax 017-22-19-362, 22-19-221
e-mail: zespol@intertele.pl
www.zs-tyczyn.szkoły.itl.pl

Nie tylko 997

Kontakt telefoniczny w godz. 6.00-14.00
Komisariat Tyczyn 017-23-02-997
Posterunek Chmielnik 017-22-96-997
Posterunek Hyżne 017-22-95-997
Posterunek Lubenia 017-87-10-013
W pozostałych godzinach należy dzwonić na numer Pogotowia Policji 997 (numer bezpłatny).

Jak pracowaliśmy nad projektem

O godny wizerunek polskiego orła

W bieżącym roku szkolnym nasza szkoła po raz kolejny bierze udział w programie „Ślady Przeszłości - uczniowie adoptują zabytki” organizowanym przez Centrum Edukacji Obywatelskiej. Do adopcji wybraliśmy znajdujący się w centrum miejscowości pomnik z 1913 r. wzniesiony ku czci powstańców z 1863 r. Taki pomnik to chluba dla mieszkańców, gdyż jest świadectwem patriotyzmu naszych przodków. Jednak orzeł znajdujący się na pomniku od dłuższego czasu nie miał głowy i stąd zrodził się nasz pomysł, aby zwieńczeniem pracy nad projektem był wizerunek orła w całej swej okazałości.

Chcieliśmy się dowiedzieć kiedy i w jakich okolicznościach zniknęła ta głowa. Rozmawialiśmy z najstarszymi mieszkańcami i oni przekazali nam wiele cennych informacji, m.in. p. p. **A.S Kociubińscy** wspominali, że w okresie międzywo-

W lutym br. został ogłoszony szkolny konkurs plastyczny „Nasz zabytek - pomnik z 1913 r.”, a najciekawsze prace umieszczono na tablicy korytarza szkolnego.

Replika głowy została zaprojektowana przez p. **Sebastiana Warszawę** studenta rzeźby ASP w Krakowie. Jako wzór posłużył wizerunek orła z pomnika, który znajduje się w Rynku w Tyczynie, gdyż oba te pomniki powstały w tym samym okresie i zostały wykonane przez Zakład Kamieniarski p. **Janika** z Rzeszowa. Pan Warszawa również wykonał rzeźbę i umocował na postumencie.

jennym pomnik był miejscem manifestacji młodzieży szkolnej z okazji różnych ważnych rocznic narodowych.

Udało nam się zorganizować w szkole spotkanie z p. **Kazimierą Walach**, której ojciec, p. **Wincenty Szetela** (mieszkający najbliżej pomnika), zauważył jak jadący czołg niemiec-ki w 1939 r. zatrzymał się przed pomnikiem i hitlerowiec oddał

strzał w kierunku orła i pozbawił go głowy. Pan Szetela narażając życie własne i rodziny przechował głowę orła na strychu, ale pośpieszył się trochę z jej przymocowaniem, bowiem gdy front się cofał orzeł znowu został jej pozbawiony, a dalsze losy głowy były nieznane.

W latach 80. orzeł znowu odzyskał głowę, ale na krótko, gdyż prawdopodobnie zniszczyli ją wandal-ki.

Na podstawie materiałów dostępnych w internecie uczniowie w ramach zajęć kółka polonistycznego wykonali dwie gazetki związane tematycznie z realizowanym projektem - „Historia Godła” oraz „Wizerunek orła w sztuce”.

Podczas lekcji techniki pod nadzorem p. **Anny Patrzyk** została wykonana makieta pomnika, a orła którego umieszczono na niej wykonała uczennica kl.V **Agnieszka Trzyna**.

Elementy dekoracyjne przygotowała wraz z grupą uczniów uczęszczających na zajęcia świetlicowe p. **Magdalena Kawa-Szpala**, a wystrój sali widowiskowej w Domu Ludowym nadzorowała p. **Barbara Mroccka** pracownik GOK. Pan **Grzegorz Lampart** (radny Rady Miejskiej, przewodniczący Rady Rodziców), **Stanisław Wojturski** (sołtys),

Ciąg dalszy na stronie 12

27 maja

Dzień Samorządowca

Dzień Samorządowca obchodzony jest 27 maja, w rocznicę pierwszych po 1989 r. wolnych wyborów do rad gmin oraz wejścia w życie ustawy o samorządzie terytorialnym z 8 marca 1990 r. Nowe prawo, wraz z ustawą z dnia 22 marca 1990 r. o terenowych organach rządowej administracji ogólnej ukształtowało dualistyczny (rządowy i samorządowy) model ustroju administracji publicznej w terenie.

Jedynym szczeblem samorządu terytorialnego była wtedy gmina. Ustawa nadała jej osobowość prawną. Jako organ gminy wskazano: radę oraz kilkusobowy zarząd z wójtem, burmistrzem lub prezydentem na czele.

Samorząd otrzymał prawo do posiadania mienia komunalnego oraz wyposażony został w dochody własne dodatkowo uzupełniane subwencjami i dotacjami z budżetu państwa.

26 maja

Dzień Matki

Widzę przed sobą twarz mojej Mamy
jak mnie uczyła liter i słów
i widzę Ojca jak zakochany
wraca do domu z bukietem róż

Powiedz mi Mamo - dokąd mam iść
kiedy me serce - drży dziś jak liść
dałaś mi szczęście - dziecięcy raj
więc jeszcze jedną radę mi daj...

te słowa piosenki zaśpiewała **Klaudia Patalska** dla wszystkich mam uczestniczących w koncercie z okazji Dnia Matki

Z okazji Dnia Samorządu Terytorialnego obchodzonego w dniu 27 maja przyjmijcie Państwo gratulacje i podziękowania za trud i poświęcenie z jakim służycie polskiemu społeczeństwu oraz za wspólną troskę na rzecz rozwoju samorządności lokalnej.

Minęło już 18 lat od momentu odrodzenia się w naszym kraju samorządu terytorialnego. Dzięki Waszemu profesjonalizmowi, rzetelności i zaangażowaniu ten czas był okresem wzmoczonego rozwoju lokalnego i budowy społeczeństwa obywatelskiego. Pragnę podziękować za Waszą pracę, za ciekawe pomysły i śmiałe decyzje dla dobra lokalnych społeczności.

Życzę Państwu w dniu Waszego święta zdrowia, wytrwałości oraz odwagi w kreowaniu rozwoju jednostki, którą reprezentujecie. Życzę Wam wielu sukcesów w realizacji zadań, tak, aby Wasze wysiłki były zawsze zauważone i doceniane przez mieszkańców oraz satysfakcji z działań podejmowanych dla dobra społeczności lokalnych.

Grzegorz Schetyna
Wicepremier, szef MSWiA

w dniu 17 maja br. w Sali Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Tyczynie.

Na scenie z dużym wdziękiem, uśmiechem na twarzach występowały zespoły wokalne-taneczne „Katarzynki” i „Kaśki” z Tyczyna i Białej. Wokalnie zaprezentowały się **Klaudia i Dominika Patalskie, Zuzanna Kuśnierz, Sylwia Skora, Paulina Przysaś i Patrycja Jurek.**

Jolanta Kocyla

Ty - Dzień Dobrych Uczynków

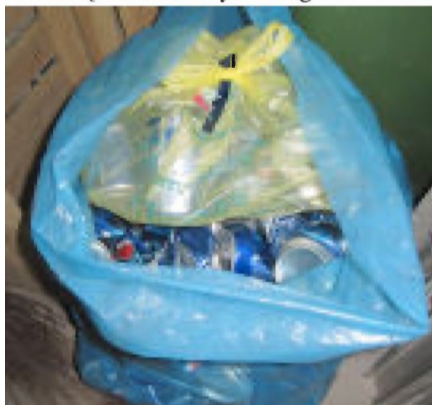
Nasza szkoła w tym roku po raz pierwszy postanowiła włączyć się w akcję Fundacji Ekologicznej „Arka” z Bielska-Białej, z którą współpracujemy. W tym roku Dzień Dobrych Uczynków przypadający na 19 maja obchodzony był w Polsce już po raz czwarty.

- W świecie, gdzie każdy koncentruje się na sobie i swoim powodzeniu, chcemy pokazać, że można być szczęśliwszym, robiąc coś nie dla siebie. Mam zajęcia w szkołach na tematy ekologii i wzajemnej życzliwości. Zauważyłem, że o ile dzieci w podstawówce jeszcze potrafią zrozumieć ideę dobrego uczynku, to im dalej - tym gorzej. Młodzież z gimnazjów i liceów nie bardzo wie, dlaczego miałyby robić coś za darmo, nie licząc na rewanż. Dziś uczy się dzieci raczej tego, jak osiągać sukces. Bezinteresowność nie jest w modzie - to słowa Pana Dariusza Paczkowskiego z Fundacji „Arka”.

Członkowie Klubu Młodego Ekologa, 21 Gromady Zuchowej „Ekoludki” i 48 Drużyny Harcerskiej „Jerzyki” postanowili rozszerzyć Dzień Dobrych Uczynków na Tydzień Dobrych Uczynków (od 19 do 26 maja), aby zrealizować jak najwięcej działań.

Oto te działania:

- * segregacja odpadów w szkole i w domach,
- * zbiórka surowców wtórnych w szkole,
- * zbiórka baterii we współpracy z samorządem lokalnym i Związkiem Komunalnym „Wisłok”,
- * udział w zbiórce odpadów niebezpiecznych (ZSEE) we wsi - akcja organizowana przez samorząd lokalny,
- * oszczędzanie wody i energii w szkole i w domu,

- * akcja „Nie dajmy się zafoliować” - jako protest przeciwko używaniu nadmiernej ilości foliowych „reklamówek”,
- * posadzenie kwiatów i miniogródków w ozdobnych słoikach i doniczkach,
- * indywidualne dobre uczynki w domach rodzinnych,
- * akcja zuchów i harcerzy „Niewidzialna Ręka” - pomoc osobom starszym i samotnym we wsi,
- * „Śmieciobranie” - sprzątnięcie terenu wokół szkoły.

Iwona Woźniak

Jak pracowaliśmy nad projektem

O godny wizerunek polskiego orła

Ciąg dalszy ze strony 10

Barbara Trzyna (radna Rady Miejskiej, przewodnicząca KGW) oraz najbliżsi sąsiedzi (p. **S. Nowak**, **S. Bloński** i **A. Lech**) zadbałi o estetyczny wygląd całego monumentu i najbliższego otoczenia.

Na uroczystość Aktu Adopcji, która miała miejsce 16 maja br. przybyli zaproszeni goście - ks. bp **Marian Rojek**, który poświęcił obiekt, ks. pralat **Adam Pietrucha**, p. **Helena Duś** (wizytator KO), Burmistrz **Kazimierz Szczepański** i jego z-ca **Roman Holzer**, Mar-

ta **Nikiel** (przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków), delegacje nauczycieli i uczniów ze Szkół Podstawowych w Brzezówce i Nowym Borku, p. Grzegorz Lampart, p. Stanisław Wojturski oraz liczni mieszkańcy Borku Starego.

Bogaty program słowno-muzyczny, z którym wystąpili nasi uczniowie przygotowali panie - **Agnieszka Fudali** (oprawa muzyczna) i **Janina Trzyna** (wybór tekstów). Po części artystycznej zaproszeni goście udali się do naszej szkoły, gdzie mogli obejrzeć ekspozycję

związaną z realizacją projektu oraz uczestniczyć we wspólnym obiedzie przygotowanym przez panie z KGW. Nad przebiegiem całości projektu czuwała p. Janina Trzyna.

*Uczennice kl. VI
SP Borek Stary*

Wszystkim koleżankom i kolegom na czele z dyrektorem **Lucjanem Osiadłym** oraz osobom, które z wielkim zaangażowaniem pomagały nam w pracy nad projektem oraz uczestniczyły w uroczystości serdecznie dziękuję.

Janina Trzyna

Wycieczki do biblioteki

Tradycyjnie w kwietniu i maju, miesiącach, które od wielu lat kojarzone są z książką i czytelnictwem, Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie oraz jej Filie pełne są najmłodszych czytelników. Prawie codziennie przyjmowane są wycieczki z przedszkoli i szkół z terenu naszej Gminy.

Podczas tych spotkań, organizowanych wspólnie ze szkołami podstawowymi, dzieci zapoznają się z zasadami zapisu do biblioteki, dowiadują się, jak korzystać z księgozbioru, wspólnie układają "prośby książeczki", opowiadają o ulubionych bajkach i ich bohaterach. To nie wszystko, bowiem na maluchy czekają również inne atrakcje takie jak: kolorowanki, zagadki literackie, zakładki do książek, cukierki. Mogą również posłuchać ciekawej bajki, którą przeczyta pani bibliotekarka i oczywiście pobuszować po całej bibliotece w poszukiwaniu ulubionych książek. Zafascynowane światem literatury, dzieci z wielkim zapalem deklarują chęć zapisu do biblioteki. Oczywiście dla starszych dzieci organizujemy spotkania o zupełnie innym charakterze. Tylko w maju Oddział Dziecięcy Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie odwiedziły dzieci ze SP w Tyczynie: dwie klasy zerowe (opiekunowie: **Maria Baran, Anita Dobrowolska**), klasy Ia i Ib (wychowawczynie: **Barbara Stempniowska, Anna Pondo**), dzieci z Przedszkola działającego przy SP w Tyczynie, dwie klasy III (wychowawczynie: **Katarzyna Konkół, Małgorzata Świeca**). Naszymi gośćmi były również dzieci z Przedszkola Sióstr Dominikanek w Tyczynie (wychowawczynie - **Katarzyna Betle-**

Klasa IIIc SP w Tyczynie w trakcie zajęć w MiGBP w Tyczynie

Klasa Ib SP w Tyczynie ze swoją wychowawczynią Barbarą Stempniowską

ja) oraz klasa I SP w Hermanowej (wychowawczyni - **Marta Rzućek**). Współorganizatorem części tych spotkań była p. **Grażyna Lachawska** - bibliotekarz ze SP w Tyczynie. Zajęcia z dziećmi prowadziła Kierownik Oddziału Dziecięcego - **Aleksandra Trojanowska**.

Mamy nadzieję, że rodzice najmłodszych czytelników nie przegapią tej fascynacji dziecka książką i zechcą również mobilizować swoje maluchy do kontaktu z ciekawą lekturą i naszymi bibliotekami. Oto kilka zdjęć naszych miłych gości (niestety nie możemy zamieścić fotografii wszystkich klas, które odwiedziły naszą placówkę.

Alicja Kustra

Książki o gminie

W Urzędzie Miejskim pok. 21 i 25 (I piętro), można nabyć książki i mapy o Tyczynie. Są to m.in.:

> **Kartki z dziejów Tyczyna i okolic**, praca zbiorowa, cena 15 zł.

> **Wokół tyczyńskiego wzgórza**. Legendy znad Strugu i Hermanówki, autor Zbigniew Trzeźniowski (2007), cena 20 zł.

> **Tyczyn - edukacja regionalna. Program wycieczek po Tyczynie i okolicy dla klas IV-VI (2006)**, autorka Anna Kowalczyk, cena 15 zł.

> **Album Ziemia Tyczyńska, 2006**, tekst Dominika Leszczyńska, zdjęcia Bartosz Frydrych i archiwum UGiM, opr. graf. Sylwia Tulik, cena 30 zł.

> **Tyczyn i okolice (2003)**, aut. Barbara Samolewicz, cena 10 zł.

> **Kościół w Budziwoju (2006)**, autorki: Teresa Borowiec, Regina Kawa; 15 zł.

> **Samorząd lokalny - istota, efekty i doświadczenia (2005)**, cena 10 zł.

> **Historia budziwojskich chłopów (2005)**, aut. Wioletta Pruchnik; cena 15 zł.

> **Szkola w Budziwoju w latach 1847-1973 (2005)**, autorki: Teresa Borowiec i Regina Kawa; cena 15 zł.

> **Władysław Samek. Chłop - inteligent z Borku Starego (2004)**, opracowanie redakcyjne Wanda Daszykowska-Ruszel, cena 15 zł.

> **Ludwik Wodzicki - ziemianin z Tyczyna (1997)**, autor Sławomir Wnęk; cena 7 zł.

> **Mapy: województwo podkarpackie (2003)**, cena 5 zł i **okolice Rzeszowa - powiat rzeszowski (2006)**, cena 5 zł.

Miejska i Gminna Biblioteka
Publiczna w Tyczynie
przypomina Czytelnikom
o terminowym zwrocie książek.

Termin wypożyczenia książek wynosi 4 tygodnie.

Ekologia - odnawialne zasoby ziemi (II)

Człowiek od zawsze korzystał z zasobów natury. W dawnych czasach z przyrody braliśmy dosłownie wszystkie surowce, jakie były nam niezbędne do życia. Nie stanowiło to większego problemu, ponieważ liczba ludności była tak niewielka, że przyroda bez problemu radziła sobie z takim obciążeniem. Jednak w ostatnich dwóch stuleciach rozwój techniki i wzrost ludności poszedł tak do przodu, że podstawowe surowce wykorzystywane w życiu codziennym nam niezbędne, są na wyczerpaniu.

Dzieje się tak dlatego, że w krajach wysoko uprzemysłowionych kupując coraz więcej towarów nie zwracając uwagi na to czy w rzeczywistości są one im potrzebne. Większości z nich wydaje się, że nie mają wpływu na to czy naturalnych zasobów wystarczy, aby wykarcić ich dzieci i wnuki. Tak nie jest. Każdy konsument ma wpływ na to ile i jakich surowców zużywa się do produkcji rzeczy, które kupują. Wszystko uzależnione jest od tego gdzie i w jakich ilościach kupują. Wraz ze zmianą naszych upodobań producenci zmieniają swoje produkty dostosowując je do naszych oczekiwań.

Robiąc zakupy np. w supermarketach wydają nam się, że im więcej kupimy tym lepiej. Jednak warto się zastanowić nad tym, co tak naprawdę dostajemy za niską cenę i jaki wpływ dany produkt oraz jego opakowanie wywiera na środowisko. Zazwyczaj jest tak, że lepiej zainteresować się tym, z czego dany produkt jest złożony, jaki wpływ wywiera na środowisko, w jakim stopniu je zanieczyszcza. Gdy przeanalizujemy te kilka prostych rzeczy dojdziemy do wniosku, że lepiej jednak zapłacić trochę więcej, że np. produkty żywnościowe, ale mieć świadomość, że jego opakowanie łatwo ulegnie rozłożeniu lub będzie mogło być poddane recyklingowi.

Przy dokonywaniu zakupów dobrze jest zastanowić się czy dany produkt jest nam naprawdę potrzebny, czy nie możemy go zastąpić jakimś innym mniej uciążliwym dla środowiska. Możemy także kupić dany sprzęt do wspólnego użytku np. ze znajomym, po co kupować dwa takie same produkty (np. kosiarkę), których używamy kilka razy do roku, używając go znajomemu/sąsiadowi mniej zanieczyścimy środowisko. Kupując jakiegokolwiek materiały zwracajmy uwagę na to, z czego zostały wykonane,

czy materiał użyty do produkcji jest surowcem wtórnym. Warto zwrócić uwagę na to czy po zużyciu nie zanieczyści środowiska lub czy nie zawiera toksycznych substancji. Zwróćmy uwagę czy dany produkt nie można zastąpić innym mniej uciążliwym dla środowiska, który posiada np. atest ekologiczny.

Powinniśmy zadbać o swoje zdrowie, kupując artykuły mięsne powinniśmy zwrócić uwagę, w jaki sposób zostały wytworzone. Mięso pochodzące z ferm przemysłowych zazwyczaj zawiera różnego rodzaju hormony, antybiotyki i „polepszacze” smaku, które w rzeczywistości zmieniają tylko wygląd produktu, ale wpływają ujemnie na jego wartości odżywcze.

Wielu ludzi jest uczulonych na specyfiki, jakimi takie mięso jest faszerowane. Poza tym na takich fermach zwierzęta są traktowane w sposób niehumanitarny, stłoczone w małych pomieszczeniach często bite i źle traktowane. Tak samo wygląda sprawa z płodami rolnymi do uprawy, których stosuje się sztuczne nawozy, pestycydy itp. Wpływają one ujemnie na stan naszego zdrowia, chociaż zazwyczaj są tańsze od ekologicznie wyhodowanych owoców i warzyw. Duża ilość warzyw jest obecnie modyfikowana genetycznie i nie jest do końca znany wpływ spożywania takich warzyw i owoców na ludzki organizm. Spożywanie mniejszej ilości mięsa, a większej warzyw i owoców wyhodowanych w sposób ekologiczny napewno wpłynie pozytywnie na nasze zdrowie.

Kupując kosmetyki powinniśmy zwrócić uwagę czy nie były one testowane na zwierzętach. Obecnie większość produktów, które są ekologiczne i nie testowane na bezbronnych zwierzętach jest opatrzona specjalnym znakiem.

Robiąc codzienne zakupy dobrze jest zrobić sobie listę produktów, nie ma najmniejszego sensu kupować na zapas produktów, które mają obniżoną cenę. Powinniśmy kupować produkty sezonowe, krajowe, które są dostępne, wyeliminuje to konieczność transportu ich z zagranicy i zmniejszy zanieczyszczenie środowiska, które powstaje podczas ich sprowadzania.

Powinniśmy starać się kupować produkty świeże i ekologiczne, które nie wymagają mrożenia i chłodzenia. Zmniejszy to zużycie energii, która jest potrzebna do działania lodówki. Produkty takie

są znacznie zdrowsze i prawie nikt nie jest na nie uczulony w przeciwieństwie do zwykłych przetworów. Coraz więcej ludzi, głównie dzieci jest uczulonych na różne konserwanty zawarte w zwykłych produktach spożywczych.

Kupując odzież powinniśmy unikać tej wyprodukowanej z drewna tropikalnego i innych surowców pozyskiwanych z lasów amazońskich. Eksploatacja tych lasów wpływa negatywnie na klimat na całej planecie i zaburza równowagę ekologiczną. Powinniśmy wybierać ubrania wytwarzane z włókien naturalnych takich jak bawełna, wełna, len czy jedwab. Bardzo szkodliwe dla środowiska są ubrania z chemicznymi dodatkami, które rozkładając się są niebezpieczne i toksyczne dla przyrody.

Wadami takiego stylu życia i świadomego kupowania jest na pewno mniejszy komfort, lecz wydaje mi się, że warto się poświęcić biorąc pod uwagę, jakie korzyści możemy z tego osiągnąć. Trzeba liczyć się z wyższymi kosztami zakupu ekologicznych urządzeń jednak szybko one się zwracają, ponieważ są tańsze w eksploatacji i mniej prądożerne.

Julian Z. Pankiewicz

<http://raportyspecjalne.onet.pl/biznes/1480316.citihandlowy.html>

Do kogo należy utrzymanie rowu

> Na mojej łące znajduje się rów melioracyjny. Ostatnio ze względu na jego zły stan zaczęły się z nim kłopoty. Kto powinien zajmować się utrzymaniem go w należytym stanie? Czy on jest moją własnością?

- Tak, w większości przypadków rowy melioracyjne należą do właścicieli gruntów, na których są, usytuowane. Do urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zalicza się: rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie, drenowania, rurociągi o średnicy poniżej 0,6 m, stacje pomp do nawodnień ciśnieniowych, ziemne stawy rybne, groble na obszarach nawadnianych, systemy nawodnień grawitacyjnych i ciśnieniowych. Utrzymywanie tego rodzaju urządzeń melioracji wodnych należy do właścicieli gruntów, na których się znajdują. Tylko gdy urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej, taki obowiązek obciąża tego rodzaju spółkę.

Podstawa prawna.

Art. 70 ust.1. art.73 i art. 7 ustawy z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tj. z 2005 r. nr 239, poz. 2019 ze zm.).

Jeśli szukasz pracy...

Nazwa stanowiska	nr oferty
- specjalista ds. handlu i sprzedaży	2987
- sprzedawca na stoisko mięsne	2985
- analityk finansowy	2980
- pracownik fizyczny	2979
- przedstawiciel handlowy-kierowca	2978
- przedstawiciel handlowy	2977
- sprzedawca na stoisko mięsne	2976
- szewc	2975
- fryzjerka	2974
- kosmetyczka	2973
- menadżer zespołu	2971
- doradca ds. ubezpieczeń	2970
- rozbieracz-wykrawacz	2969
- betoniarz-zbrojarz	2968
- brukarz	2967
- ślusarz-frezjer	2966
- kierowca B	2965
- operator frezarki	2964

Te i inne oferty pracy znajdziesz
Gminnym Centrum Pracy
(Tyczyn, ul. Rynek 25) czynnym
od poniedziałku do piątku od
godz. 7.30 do godz. 15.30,
tel. 017-22-91-885.

Podkarpacki Ośrodek Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Rzeszowie

Biuro bezpłatnych porad
DURA LEX SED LEX

przełam bezradność w dochodzeniu
swoich praw

Tyczyn, ul. Rynek 25
budynek Gminnego Centrum
Informacji w Tyczynie czynne
w każdy czwartek od 9.00 do 13.00,
tel. 017 22-91-885

Projekt współfinansowany
przez Unię Europejską

W siedzibie Gminnego Centrum
Informacji bezpłatnych porad praw-
nych udziela mgr Maciej Bandelak

Kilka słów o umowie o pracę na okres próbny

Zawarcie umowy na okres próbny mimo, że nie jest obowiązkowe, staje się coraz powszechniejsze. Umowa taka może poprzedzać każdą inną umowę o pracę: zawartą na czas nieokreślony, na czas wykonania określonej pracy, na czas określony, przy czym czas trwania okresu próbnego nie może przekraczać 3 miesięcy. Natomiast zawsze można zawrzeć taką umowę na okres krótszy. Zawarcia umowy na okres próbny nie domniemywa się, co oznacza, że taka umowa istnieje tylko wtedy, gdy strony wyraźnie ją ustanowiły. Jeżeli strony zastrzegły okres próbny, ale nie ustaliły czasu jej trwania, albo wskazały okres dłuższy niż 3 miesiące, wówczas uznaje się, że umowa została zawarta na okres 3 miesięcy.

Pracownik może zostać zatrudniony na okres próbny tylko jeden raz u danego pracodawcy, niedopuszczalne jest zawarcie kilku takich umów łącznie co do różnych stanowisk pracy.

Zawierając umowę na okres próbny pracownik, jak w każdej umowie o pracę, zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju, pod kierownictwem pracodawcy, w miejscu i czasie przez niego wyznaczonym, a pracodawca do zapłaty określonego wynagrodzenia. Umowę taką zawiera się na piśmie, a w razie nie zawarcia jej w takiej formie, pracodawca jest zobowiązany dokonać na piśmie potwierdzenia jej warunków. W umowie należy więc określić strony umowy, zaznaczyć, że jest to umowa na okres próbny, określić rodzaj pracy, miejsce jej wykonywania, wynagrodzenie, wymiar czasu pracy oraz termin rozpoczęcia pracy.

Istotą umowy na okres próbny jest jej terminowość, co oznacza, że zatrudnienie na okres próbny ustaje z upływem okresu, na który została zawarta, bez konieczności składania oświadczeń przez pracownika lub pracodawcę. Jednakże wskazana umowa na okres próbny, który

przekracza 1 miesiąc, przedłuża się do dnia porodu, jeżeli ulegałaby ona rozwiązaniu po upływie 3 miesięcy ciąży pracownicy. W sytuacji, gdy pracownik pozostający w stosunku pracy na podstawie umowy na okres próbny został powołany do zasadniczej służby wojskowej, to umowa ta „przekształca się” w umowę na czas nieokreślony.

Umowa na okres próbny może zostać rozwiązana na podstawie porozumienia stron. Może też zostać wypowiedziana przez każdą ze stron. Kodeks pracy przewiduje krótkie okresy wypowiedzenia, które wynoszą: 3 dni robocze (jeżeli umowa nie przekracza 2 tygodni), 1 tydzień (jeżeli umowa przekracza dwa tygodnie), 2 tygodnie (jeżeli okres próbny wynosi 3 miesiące).

Wypowiedzenia umowy na okres próbny nie trzeba uzasadniać. Jeśli takiego wypowiedzenia dokonuje pracodawca, zamieszcza on w wypowiedzeniu pouczenie o możliwości wniesienia odwołania do sądu pracy.

W trakcie wypowiedzenia trwającego 2 tygodnie pracownikowi przysługuje zwolnienie na poszukiwanie pracy, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w wymiarze 2 dni roboczych. W razie dokonania wadliwego rozwiązania umowy, pracownik może wystąpić do sądu pracy z roszczeniem o odszkodowanie. Przysługuje ono pracownikowi w wysokości wynagrodzenia za czas do którego miała wiązać go umowa. Pracownik nie może natomiast żądać przywrócenia do pracy.

Magdalena Konieczna
doradca w Podkarpackim Ośrodku
Rozwoju Społeczeństwa
Obywatelskiego w Rzeszowie

Artykuł współfinansowany ze środków
Fundacji im. Stefana Batorego w ramach
Programu Edukacja Prawna

Gmina Tyczyn

Tyczyn, ul. Rynek 18, (017) 22 19 310, www.tyczyn.pl, e-mail: tyczyn@intertele.pl,
ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony
(licytacja) na zbycie następujących nieruchomości położonych w Gminie Tyczyn,
w miejscowościach:

- > Tyczyn dz. nr 255, pow. 0.3598 ha,
- > Biała, dz. nr 990/1, pow. 0.37 ha,
- > Biała, dz. nr 987/2, pow. 0.3118 ha,
- > Biała, dz. nr 952/1, pow. 0.29 ha,
- > Biała, dz. nr 953/4, pow. 0.14 ha,
- > Biała, dz. nr 899/6, pow. 0.10 ha.

Przetarg odbędzie się 11 czerwca 2008 r. o godz. 9.15 w sali posiedzeń Urzędu
Miejskiego w Tyczynie, ul. Rynek 18.

Szczegółowe informacje o sprzedawanych nieruchomościach oraz przetargu
można uzyskać w UM w Tyczynie pok. 11, tel. (0-17) 22 19 310 w. 11

Ogłoszenie o zamówieniu

Gmina Tyczyn

36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, pow. rzeszowski,

tel. (0-17) 2219 310, www.tyczyn.pl,

e-mail: tyczyn@intertele.pl,

ogłasza postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego na zadanie pn. **”Rozbudowa i nadbudowa istniejącego pawilonu zaplecza stadionu sportowego z częścią mieszkalną w Tyczynie”**.

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia będzie dostępna na stronie www.tyczyn.pl/bip, SIWZ można odebrać również w siedzibie zamawiającego, Urząd Miejski w Tyczynie, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn - pok. 28 lub otrzymać pocztą na pisemny wniosek Wykonawcy. SIWZ jest bezpłatna.

Przedmiot zamówienia obejmuje roboty rozbiórkowe, roboty ziemne, wykonanie fundamentów, murów, stropu i schodów oraz dachu z pokryciem blachą dachówkopodobną.

Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia zawiera SIWZ.

Oznaczenie według Wspólnego Słownika Zamówień CPV:

- Roboty budowlane w zakresie budowy obiektów sportowych: 45212200-8

- Roboty w zakresie burzenia i rozbiórki obiektów budowlanych; roboty ziemne: 45110000-1

- Wykonanie pokryć i konstrukcji dachowych oraz podobne roboty: 45261000-4

- Fundamentowanie - 45262210-6

Nie dopuszcza się składania ofert częściowych i wariantowych.

Termin wykonania zamówienia - do 15 października 2008 r.

O udzielenie zamówienia mogą ubiegać się Wykonawcy, którzy nie podlegają wykluczeniu na podstawie art. 24 ust.1 i ust.2 ustawy oraz spełniają warunki określone w art. 22 ust.1 ustawy, a w szczególności:

1) posiadają uprawnienia do wykonywania działalności lub czynności w zakresie odpowiadającym przedmiotowi zamówienia. W celu potwierdzenia spełnienia niniejszego warunku Wykonawcy zobowiązani są przedłożyć aktualny odpis z właściwego rejestru albo aktualne zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, jeżeli odrębne przepisy wymagają wpisu do rejestru lub zgłoszenia do ewidencji działalności gospodarczej, wystawionego nie wcześniej niż 6 miesięcy przed upływem terminu składania ofert (w przypadku wspólnego ubiegania się o udzielenie niniejszego zamówienia przez dwóch lub więcej Wykonawców w ofercie muszą być złożone przedmiotowe dokumenty dla każdego z nich).

2) posiadają niezbędną wiedzę i doświadczenie oraz potencjał techniczny, a także dysponują osobami zdolnymi do wykonania niniejszego zamówienia. W szczególności Wykonawca musi spełniać następujące warunki: (w przypadku wspólnego ubiegania się dwóch lub więcej Wykonawców o udzielenie niniejszego zamówienia, oceniany będzie ich łączny potencjał techniczny i kadrowy oraz łączne kwalifikacje i doświadczenie):

a) wykonawca wskaże do uczestniczenia w wykonaniu niniejszego zamówienia kierownika budowy. Niniejsza osoba ma posiadać doświadczenie zawodowe w budownictwie na tym stanowisku - 3 lata, uprawnienia budowlane do kierowania robotami w specjalności ogólnobudowlanej. W celu potwierdzenia spełnienia tego warunku wymagane jest załączenie życiorysu zawodowego w/w osoby sporządzonego według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do niniejszej SIWZ oraz załączenie kopii stosownych uprawnień budowlanych do kierowania robotami w specjalności ogólnobudowlanej oraz zaświadczenia o przynależności do Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa z aktualnym terminem ważności;

b) wykonawca wykaże, że w okresie ostatnich 5 lat zrealizował co najmniej jedno zamówienie o wartości nie mniejszej niż 350 000,00 zł brutto o charakterze i złożoności technologicznej porównywalnej z zakresem niniejszego zamówienia. Uwzględniane będą roboty potwierdzone referencjami zawierającymi zakres rzeczowy i finansowy.

W celu potwierdzenia spełnienia tego warunku Wykonawcy zobowiązani są przedłożyć wykaz wykonanych w ciągu ostatnich 5 lat robót budowlanych sporządzony wg wzoru stanowiącego załącznik Nr 4 do SIWZ oraz dokumenty potwierdzające, że te roboty zostały wykonane należycie.

Ocena spełnienia przez Wykonawcę wyżej wymienionych warunków zostanie dokonana na podstawie złożonych oświadczeń lub dokumentów wg. formuły spełnia - nie spełnia.

Wadium - nie dotyczy

Kryteria oceny ofert i ich znaczenie: cena (koszt) - 100%

Oferty należy składać w siedzibie zamawiającego - sekretariat (pok. 21).

Termin składania ofert upływa dnia 02.06.2008 r. o godz. 9.00.

Otwarcie ofert nastąpi 02.06.2008 r. o godzinie 9.15 w siedzibie zamawiającego - sala posiedzeń.

Termin związania ofertą wynosi 30 dni licząc od upływu terminu składania ofert tj. do 1 lipca 2008 r.

Zamawiający nie przewiduje: zawarcia umowy ramowej, ustanowienia dynamicznego systemu zakupów, zastosowania aukcji elektronicznej do wyboru najkorzystniejszej oferty.

Alkohol, przemoc - zgłoś się po pomoc

Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie

mieszczący się w Przychodni Rejonowej w Tyczynie (I piętro) czynny jest w **każdy czwartek**

w godz. 13.30-17.30; tel. 017-22-91-739.

Z pomocy dyżurującego w Punkcie psychologa skorzystać mogą osoby mające problem z alkoholem, lub ci, u których w rodzinach występuje problem alkoholowy czy przemoc, a także każdy, kto pozostaje w trudnej sytuacji rodzinnej.

Przypominamy, że

15 maja upłynął termin płatności

> II raty podatku rolnego

> II raty podatku od nieruchomości

Podatek opłacać można:

> w kasie UM Tyczyn,

w godz. 8.00-12.30; 13.30-15.30,

> na konto Gminy Tyczyn

nr 64 9164 0008 2001 0000 0286 0015.

Chrońmy dzieci

W związku z okresem letnim, sprzyjającym zabawom dzieci m.in. w osiedlowych piaskownicach, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie przypomina o konieczności utrzymywania dobrego stanu technicznego piaskownic oraz odpowiedniej czystości piasku w piaskownicach.

Przepis art.13 ust. 1 ustawy z 6.09.2001 r. chorobach zakaźnych i zakażeniach nakłada na użytkowników nieruchomości obowiązek utrzymania ich w stanie sanitarnym zgodnym z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi, w szczególności niestwarzających zagrożenia przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń.

Z sanitarnego punktu widzenia stan miejsc zabaw małych dzieci może stanowić zagrożenie dla ich zdrowia. Poprzez glebę mogą szerzyć się choroby zakaźne i pasożytnicze. Wiele z nich wywołują organizmy znajdujące się w środowisku w postaci jaj robaków, bardzo odpornych na działanie czynników fizycznych i biologicznych, mogących przetrwać w glebie kilka, a nawet kilkanaście lat. Do grupy chorób pasożytniczych należą glista ludzka, włosogłówka ludzka oraz pasożyty zwierząt, przenoszone również na człowieka - glista psia i glista kocia. Należy podkreślić, że jaja geohelminatów z trudem wnikają do głębszych warstw gleby, a więc pozostają w łatwo dostępnej wierzchniej warstwie podłoża.

Sprzymierzeńcami szerzenia się tych pasożytów są złe warunki higieniczno-sanitarne, brak zabezpieczeń placów zabaw przed dostępem psów i kotów, brak możliwości prowadzenia masowych akcji odrobaczania ludności i zwierząt. Do rozprzestrzeniania się pasożytów przyczyniają się także dżdżownice, które wnoszą inwazyjne jaja na powierzchnię gruntu wraz z odchodami, nawet przez kilka lat od czasu złożenia jaj w środowisku dlatego też istotne jest usuwanie pozostałego, starego piasku z piaskownicy przed wyspaniem świeżego.

Grupą największego ryzyka zachorowań są dzieci, które chętnie bawią się w piasku, nie przestrzegają zasad higieny, mają słabo rozwinięty układ odpornościowy, a niekiedy wykazują geofagię - czyli chęć zjadania piasku. Inwazje Toksocara (toksokarozy) powodują ogólne osłabienie ustroju, gorączkę, bóle brzucha, powiększenie wątroby. Natomiast toksokaroza oczna może prowadzić do usunięcia gałki ocznej.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w minionych latach prowadziła badania biologicznego skażenia gleby. Uzyskane wyniki badań wskazują, że część miejsc zabaw jest zanieczyszczona i stanowi zagrożenie dla bawiących się dzieci.

W celu zabezpieczenia dziecka przed chorobami pasożytniczymi rodzice powinni zwracać uwagę na to aby dzieci nie wchodziły do piaskownicy z cukierkami i gumami do żucia, a po opuszczeniu piaskownicy dokładnie myły ręce i twarz.

Administratorzy osiedli powinni w ramach działań prewencyjnych dbać nie tylko o wymianę piasku ale i o zabezpieczenie piaskownicy odpowiednim ogrodzeniem, a właściciele psów powinni wyprowadzać je w wyznaczonych do tego celu miejscach oraz usuwać psie odchody. W związku z powyższym w trosce o zdrowie naszych dzieci zarządcy osiedli powinni wymienić zawartość piaskownicy co najmniej raz w roku - wiosną.

lek.med. Maria Banaszkiewicz

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie

OGŁOSZENIA

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej CENTROMED

Tyczyn, ul. Rynek 13

Zaprasza do poradni, które oferują szeroką gamę usług w zakresie:

- * okulistyki,
- * dermatologii,
- * otolaryngologii,
- * ginekologii

przy zastosowaniu nowoczesnej, wysokiej klasy, aparatury i sprzętu medycznego.

**Świadczenia wykonywane są bezpłatnie
w ramach umowy z NFZ**

Prowadzi bezpłatne badania audiometryczne słuchu Ponadto w NZOZ CENTROMED mieszczą się prywatne gabinety lekarskie:

- * pediatryczny,
- * chirurgiczny

**Rejestracja osobiście i telefonicznie codziennie
w godzinach od 8.00 - 18.00, tel. 017 22-93-970,
email: przychodnia@centromed.pl**

Budynek NZOZ CENTROMED zlokalizowany jest w centrum Tyczyna - wyposażony w windę osobową oraz dysponuje własnym parkingiem. W tym samym budynku mieści się gabinet stomatologiczny, apteka i zakład optyczny

Biurow Rachunkowe „Archimedes”

Poleca usługi w zakresie:

- podatkowej książki przychodów i rozchodów,
- ewidencji VAT,
- ryczałtów,
- rozliczeń podatkowych.

Tel. 601-515-156

Układanie płytek

Tel. 017-87-14-363

Pomagam bezpiecznie schudnąć

Zadzwoń lub napisz

Tel. 606-282-740, e-mail: wojtekcfdh@wp.pl

Piłka nożna

Terminarz, V liga, Wiosna 2008

28 kolejka - 31 maja/1 czerwca

Herman - Start (2-0)

Crasnovia - Strug (2-1)

29 kolejka - 8 czerwca

Strug Tyczyn - Sokół (0-0)

Elektrociepłownia - Herman (1-1)

30 kolejka - 15 czerwca

Herman - Błażowianka (2-3)

Zaczerwie - Strug (5-3)

SPRZEDAM/KUPIĘ DZIAŁKĘ - DOM

Poszukuję pilnie domu lub mieszkania do wynajęcia od zaraz w Tyczynie lub okolicy.
(280/3) Tel. 501-972-597

Kupię dom drewniany lub murowany do zamieszkania w okolicach Tyczyna, Chmielnika, Straszzydła, Przylasku.
(281/2) Tel. 017-22-98-882, po godz. 16.00

Sprzedam działkę (rekreacja, hodowla) o pow. 58 arów w Kielnarowej - blisko lasu.
(282/2) Tel. 017 78-79-328, po godz. 19.00

Sprzedam dom murowany w stanie surowym zamkniętym na działce o pow. 15,32 ary w Kielnarowej.
(284/1) Tel. 608-013-594

SZUKAM PRACY / DAM PRACĘ

Poszukuję opiekunki do dziecka 5-miesięcznego w Tyczynie.
(101/3) Tel. 508-216-038

Poszukuję opiekunki do osoby starszej w Tyczynie.
(102/1) Tel. 017 22-93-078, po godz. 18.00

Zainteresowani umieszczeniem oferty na naszych łamach, proszeni są o osobisty kontakt z redakcją - UM pok.26.
Oferty „Szukam pracy”, „Dam pracę” i „Sprzedam/kupię działkę, dom” - w Gminie Tyczyn, są bezpłatne.

Przypominamy, że

punkt ODR został przeniesiony z Urzędu Miejskiego do sąsiedniego budynku - Tyczyn, ul. Rynek 19, I piętro.

Punkt czynny jest od poniedziałku do piątku w godz. od 7.00 do 15.00, tel. 0-17-22-99-276.

POGODA Nieruchomości & Ubezpieczenia

Rzeszów,
Plac Wolności 15 lok.5

Poszukujemy domów i działek dla klientów biura.
Tel. 017 711-19-60, 602-898-108, 506-676-716

GŁOS TYCZYNA

- dwutygodnik. Redaguje Kolegium w składzie: Jerzy J. Fąfara - redaktor naczelny, Alicja Kustra, Marta Leniart, Zofia Matys, Barbara Samolewicz, Kazimierz Szczepański, Halina Złamaniec.

Wydawca: Urząd Gminy i Miasta w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego

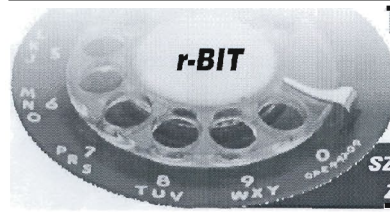
Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Gminy i Miasta, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. 017 22-19-310, e-mail: glos@intertele.pl www.tyczyn.pl

Skład i lamanie: Pracownia Komputerowa UGiM w Tyczynie. Druk: Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. 017 22-99-345
Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiuścacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca nie zamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów a nie wydawcy.

ISSN 1231-4609

OGŁOSZENIA

Telefoniczna Informacja
Gospodarcza 94-34
Medyczna 94-39

szukasz informacji...
zadzwoń do "r-BIT-u"

POGODA Nieruchomości & Ubezpieczenia
Rzeszów, Pl. Wolności 15 lok.5
Tel. 017 711-19-60, 602-898-108, 506-676-716
www.pogoda.rzeszow.pl

Nowa inwestycja przy ul. Strażackiej:

- 1, 2, 3 i 4 pokojowe, bezczynszowe
- windy, brak barier architektonicznych
- podziemne garaże, monitoring

Język niemiecki - tłumaczenia przysięgłe dokumentów samochodowych i innych

- szybko i tanio

Tel. 017 22-19-506

POGODA Nieruchomości & Ubezpieczenia
- ubezpieczenia domów
- komunikacyjne

Dojazd do klienta. Tel. 017 858-12-20, 602-898-108

Bar „U Wiktora” organizuje:

- > przyjęcia weselne, > bankiety,
- > spotkania towarzyskie,
- > konferencje, prezentacje, imprezy okolicznościowe - do 120 osób

Zapewniamy miłą i uprzejmą obsługę

Tel. 017 22-91-360

QUADY

SKUTERY

Sklep MEWA 2

Tyczyn, ul. Grunwaldzka 39a

obok stacji ORLEN

tel. 017 22-91-444

Matka Boża Studziańska

Ciąg dalszy ze strony 2

majowe, czerwcowe i październikowe. Miejsce to darzono nieustannie wielkim szacunkiem i przywiązaniem m.in. dlatego, że kościół parafialny był daleko w Tyczynie, a tu - w lesie - Matka Boża była tak blisko.

Ze względu na podmokłe podłoże i źródło, które nadal znajdowało się wewnątrz kapliczki jej ściany zaczęły niebezpiecznie pękać, co groziło całkowitym zniszczeniem budowli. Ówczesne czasy jednak nie sprzyjały budownictwu sakralnemu. Nawet na własnej posesji nie można było postawić kapliczki, a cóż dopiero w państwowym lesie.

Pan Bóg jednak czuwał. W roku 1964 zamieszkały w Stanach Zjednoczonych rodak z Hermanowej p. **Jan Hadala** zainteresował się losem Studzianki i przekazał za pośrednictwem swojej siostry pewną kwotę pieniędzy na

Rok 2001. Członkowie Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych u Matki Bożej Studziańskiej

23 marca 2002 r. Pierwsza droga krzyżowa do Studzianki i na jej zakończenie Msza św. odprawiona przez ks. proboszcza Mieczysława Lignowskiego

15 września 2001 r. Nowożeńcy Renata i Tomasz Gutkowsky powierzą swój los Matce Bożej

ratowanie kaplicy. Ostatecznie zdecydowano o budowie nowej kapliczki. Nadzoru budowlanego podjęła się **Marla Róg** - mieszkanka Gradkowca. Ludzie ochoczo i z wielkim poświęceniem przystąpili do prac. Ze względu na bagniste tereny i dla bezpieczeństwa wiele materiałów budowlanych dostarczono na własnych barkach. **Rozalia Florek**

i inne kobiety dachówkę nosiły w płachtach na plecach (żeby ich nikt nie widział) od p. **Kalandyka** z Przylasku. Dopiero w lesie składały materiał na wóz. Budowy kaplicy nie zabraniał leśniczy **Ryszard Kochanowicz**, czym narażał się władzom. Studziankę murowali **Władysław Bieda** i **Franciszek Kotowicz**. Zrobiono mocne, zbrojone fundamenty. Źródło umiejscowiono na zewnątrz kapliczki, aby ograniczyć wpływ wilgoci. Kapliczkę najpierw pokryto czerwoną dachówką. W późniejszym czasie ks. proboszcz **Stanisław Bąk** podarował blachę z kościoła w Tyczynie, którą **Tadeusz Małak** pokrył dach kaplicy. Okna wykonano w warsztatach Szkoły Zawodowej w Tyczynie. Pracami kierował **Józef Peszko**, który wraz z uczniami okna zamontował.

Poświęcenia nowej kaplicy dokonał ks. **Stanisław Bąk**. Kaplica najpierw była wewnątrz bielona, a później

została wymalowana trwałymi farbami przez **Tadeusza Bartynskiego**. Nad obrazem Matki Bożej widniał symbol Ducha Świętego w postaci gołębicy, którego promienie obejmowały obraz, a na suficie w rozstępujących się chmurach, na tle błękitnego nieba, ukazywało się ogromne serce Matki Bożej.

Ponieważ w tym czasie obraz był bardzo zniszczony (widniały w nim dziury), częściowo go zreperowano i podmalowano. Zmieniona też została nieco tonacja kolorów na jaśniejszą i żywszą oraz obraz zakonserwowano metodą dublowania.

Ówczesny proboszcz w Tyczynie, ks. **Stanisław Bąk** Studziankę bardzo sobie cenil. Przeto kiedy mieszkanka Gradkowca **Rozalia Florek** poprosiła o odprawienie przy kaplicy Mszy św. chętnie się zgodził. Msza nie była oficjalnie ogłaszana, ale wieść o niej szybko obiegła całą okolicę. W dniu

Ciąg dalszy na stronie 20

Matka Boża Studziańska

Ciąg dalszy ze strony 19

15 maja 1977 r. licznie zgromadzeni wierni mogli uczestniczyć we Mszy św., pierwszy raz w historii sprawowanej na tym miejscu, pod przewodnictwem ks. Bąka. Od tego czasu często odbywały się tu Msze św.: o szczęśliwe urodzaje, dziękczynne za szczęśliwe zbiory, jubileusze małżeńskie.

Na wiosnę 1979 r. Tadeusz Bartyński w Studziance wykonał stacje Drogi Krzyżowej, które ustawiono w lesie pod osłoną nocy, a później poświęcono. Odtąd, aż do utworzenia parafii w Hermanowej w 1985 r., oprócz nabożeństwa majowego, czerwcowego i październikowego, w Wielkim Poście odprawiano tu także Drogę Krzyżową.

W okresie letnim Studziankę licznie odwiedzają dzieci i młodzież

Kiedy w Hermanowej wybudowano kościół i utworzono parafię, opiekę nad Studzianką objął pierwszy miejscowy proboszcz ks. Stanisław Tarnawski. Msze św. od tego czasu odbywały się tu coraz częściej, a od 1992 r. odbywają się w każdą niedzielę o godz. 15.00 w miesiącach od maja do października. Oprócz parafian na modlitwie gromadzili się i nadal gromadzą tu wierni z pobliskich miejscowości, a także z Rzeszowa, którzy przy okazji zapatrują się w wodę.

Gdy zbliżało się 10-lecie parafii w Hermanowej ks. Tarnawski podjął decyzję o budowie nowej kaplicy, która byłaby miejscem godnym do sprawowania Eucharystii. Propozycja księdza spotkała się z żywym zainteresowaniem mieszkańców. Projekt kaplicy sporządził architekt inż. Ryszard Kulig, a nowy obraz Matki Bożej Studziańskiej namalował Mariusz Lipiński - obywatel z Krakowa. Wiosną 1993 r. zakupiono drzewo, przystąpiono do rozbiórki przedniej części starej kaplicy oraz ubito ławę pod fundamenty. Później rozebrano drugą część kaplicy i przystąpiono do wznoszenia nowego obiektu. Prace ciesielskie wykonali bracia Mieczysław i Władysław Borowcowie z Lubeni. Jesienią p. Malak wykonał zadaszanie, a na wiosnę następnego roku górale wykonali fachowe „mszenie”. W 1994 r. trwały prace wykończeniowe. Także w tym czasie wymodelowano i uporządkowano plac. Ponieważ budowa nowej kaplicy była przedsięwzięciem dość kosztownym w Studziance założono skarbonkę, do której ofiary składali

13 - 3 kwietnia 2002 r. Pierwszy różaniec Fatimski. Odmawiany jest 13 każdego miesiąca nawet w okresie zimowym

miejscowi parafianie a także przybywający po wodę, uczestnicy niedzielnych Mszy św. oraz turyści. W budowę kaplicy zaangażowana była cała parafia. Na szczególne wyróżnienie zasługują Adolfa i Ludwik Fornalowie, którzy do maja 1999 r. opiekowali się kaplicą, przygotowując ją na każdą Mszę św. Obecnie posługę tę pełnią Anna i Jerzy

Baranowie wraz z mieszkańcami Gradkowca.

Uroczyste poświęcenie nowej kaplicy w Studziance, wzniesionej jako wotum dziękczynne za 10-lecie parafii w Hermanowej, dokonał w dniu 25 czerwca 1995 r. ordynariusz rzeszowski ks. bp Kazimierz Górny.

Wnętrze obecnej kaplicy

W ostatnich latach obserwuje się duże zainteresowanie Studzianką. Wielu przybywa tu po zdrową wodę i po to, aby zaczerpnąć świeżego powietrza oraz odpocząć od miejskiego gwaru. Znaczna grupa osób przybywa tu w każdą niedzielę w miesiącach letnich, aby uczestniczyć we Mszy św. Dziś Studzianka znana jest w najdalszych rejonach Polski. Coraz szersze kręgi zatacza też kult Matki Bożej Studziańskiej.

„Z Niepokalaną”, nr 16 z 2002 r.